

209/1992 Sb.

SDĚLENÍ

federálního ministerstva zahraničních věcí

Změna: 41/1996 Sb.Změna: 243/1998 Sb.Změna: 48/2010 Sb.m.s.

Federální ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 21. února 1991 byla v Madridu podepsána jménem České a Slovenské Federativní Republiky Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, sjednaná v Římě dne 4. listopadu 1950, a tyto další smluvní dokumenty na tuto Úmluvu navazující:

- Dodatkový protokol, sjednaný v Paříži dne 20. března 1952,
- Protokol č. 2 sjednaný ve Štrasburku dne 6. května 1963,
- Protokol č. 4, sjednaný ve Štrasburku dne 16. září 1963,
- Protokol č. 6 sjednaný ve Štrasburku dne 28. dubna 1983 a
- Protokol č. 7, sjednaný ve Štrasburku dne 22. listopadu 1984.

S Úmluvou i Protokoly vyslovilo souhlas Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a prezident České a Slovenské Federativní Republiky je ratifikoval s tím, že Česká a Slovenská Federativní Republika podle článku 64 Úmluvy činí výhradu k článkům 5 a 6 Úmluvy v tom smyslu, že tato ustanovení nebrání ukládání kázeňského trestu vězení podle § 17 zákona č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků. Ratifikační listiny byly uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy, deponitáře Úmluvy, dne 18. března 1992.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno prohlášení: Česká a Slovenská Federativní Republika prohlašuje, že po dobu pěti let, která se bude mlčky prodloužovat vždy o období dalších pěti let, pokud Česká a Slovenská Federativní Republika své prohlášení neodvolá před uplynutím probíhajícího období:

- a) uznává pravomoc Evropské komise pro lidská práva přijímat podle článku 25 Úmluvy stížnosti osob, nevládních organizací nebo skupin osob považujících se za poškozené v důsledku porušení práv přiznaných Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, články 1-4 Protokolu č. 4 a články 1-5 Protokolu č. 7, pokud k porušení práv vyplývajících z těchto dokumentů došlo po nabytí jejich platnosti pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku;
- b) uznává na základě vzájemnosti pravomoc Evropského soudu pro lidská práva podle článku 46 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod k výkladu a použití Úmluvy, článků 1-4 Protokolu č. 4 a článků 1-5 Protokolu č. 7, pokud k porušení práv vyplývajících z těchto dokumentů došlo po nabytí jejich platnosti pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku.

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 66 odst. 2 dnem 3. září 1953. Pro Českou a Slovenskou Federativní Republiku vstoupila v platnost v souladu s článkem 66 odst. 3 dnem 18. března 1992.

Dodatkový protokol vstoupil v platnost na základě svého článku 6 dnem 18. května 1954 a pro ČSFR vstoupil v platnost na základě téhož článku dnem 18. března 1992.

Protokol č. 4 vstoupil v platnost na základě svého článku 7 odst. 1 dnem 2. května 1968 a pro ČSFR vstoupil v platnost podle téhož článku dnem 18. března 1992.

Protokol č. 6 vstoupil v platnost na základě svého článku 8 odst. 1 dnem 1. března 1985 a pro ČSFR podle téhož článku odst. 2 dnem 1. dubna 1992.

Protokol č. 7 vstoupil v platnost na základě svého článku 9 odst. 1 dnem 1. listopadu 1988 a pro ČSFR podle téhož článku odst. 2 vstoupí v platnost dnem 1. června 1992.

Protokol č. 9 vstoupil v platnost na základě svého článku 7 odst. 1 dnem 1. října 1994 a tímtež dnem vstoupil v platnost i pro Českou republiku.

České překlady Úmluvy i Protokolů se vyhláší samostatně.

ÚMLUVA

o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8

Podepsané vlády, členové Rady Evropy,

majíce na zřeteli Všeobecnou deklaraci lidských práv vyhlášenou Valným shromážděním Organizace spojených národů 10. prosince 1948;

majíce na zřeteli, že tato deklarace směřuje k zabezpečení všeobecného a účinného uznávání a dodržování práv v ní vyhlášených;

majíce na zřeteli, že cílem Rady Evropy je dosažení větší jednoty mezi jejími členy, a že jedním ze způsobů, jak se má tento cíl uskutečňovat, je ochrana a další rozvoj lidských práv a základních svobod;

znovu potvrzující svou hlubokou víru v ty základní svobody, které jsou základem spravedlnosti a míru ve světě a které jsou nejlépe zachovávány na jedné straně účinnou politickou demokracií a na druhé straně společným pojetím a dodržováním lidských práv, na němž závisí;

rozhodnuty, jakožto vlády evropských států, které jsou stejného smýšlení a mají společné dědictví politických tradic, ideálů, svobody a právního státu, podniknout první kroky ke kolektivnímu zaručení některých práv vyhlášených ve Všeobecné deklaraci;

dohodly se na následujícím:

Čl. 1

Povinnost respektovat lidská práva

Vysoké smluvní strany přiznávají každému, kdo podléhá jejich jurisdikci, práva a svobody uvedené v Hlavě I této Úmluvy.

HLAVA I

PRÁVA A SVOBODY

Čl.2

Právo na život

1. Právo každého na život je chráněno zákonem. Nikdo nesmí být úmyslně zbaven života kromě výkonu soudem uloženého trestu následujícího po uznání viny za spáchání trestného činu, pro který zákon ukládá tento trest.
2. Zbavení života se nebude považovat za způsobené v rozporu s tímto článkem, jestliže bude vyplývat z použití síly, které není víc než zcela nezbytné, při:
 - a) obraně každé osoby proti nezákonnému násilí;
 - b) provádění zákonného zatčení nebo zabránění útěku osoby zákonně zadržené;
 - c) zákonně uskutečněné akci za účelem potlačení nepokojů nebo vzpoury.

Čl.3

Zákaz mučení

Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

Čl.4

Zákaz otroctví a nucené práce

1. Nikdo nesmí být držen v otroctví nebo nevolnictví.
2. Od nikoho se nebude vyžadovat, aby vykonával nucené nebo povinné práce.
3. Za "nucenou nebo povinnou práci" se pro účely tohoto článku nepovažuje:
 - a) práce běžně požadovaná při výkonu trestu uloženého podle článku 5 této Úmluvy, nebo v době podmíněného propuštění z tohoto trestu;
 - b) služba vojenského charakteru nebo v případě osob, které odmítají vojenskou službu z důvodů svědomí v zemích, kde je takové odmítnutí vojenské služby uznáváno, jiná služba vyžadovaná místo povinné vojenské služby;
 - c) služba vyžadovaná v případě nouze nebo pohromy, která ohrožuje život nebo blaho společenství;
 - d) práce nebo služba, která tvoří součást běžných občanských povinností.

Čl.5

Právo na svobodu a osobní bezpečnost

1. Každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem:
 - a) zákonně uvěznění po odsouzení příslušným soudem;
 - b) zákonně zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby proto, že se nepodrobila rozhodnutí vydanému soudem podle zákona, nebo proto, aby bylo zaručeno splnění povinností stanovené zákonem;
 - c) zákonně zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby za účelem předvedení před příslušný soudní orgán pro důvodné podezření ze spáchání trestného činu nebo jsou-li oprávněné důvody k domněnce, že je nutné zabránit jí ve spáchání trestného činu nebo v útěku po jeho spáchání;
 - d) jiné zbavení svobody nezletilého na základě zákonného rozhodnutí pro účely výchovného dohledu nebo jeho zákonně zbavení svobody pro účely jeho předvedení před příslušný orgán;
 - e) zákonně držení osob, aby se zabránilo šíření nakažlivé nemoci, nebo osob duševně nemocných, alkoholiků, narkomanů nebo tuláků;
 - f) zákonně zatčení nebo jiné zbavení svobody osoby, aby se zabránilo jejímu nepovolenému vstupu na území nebo osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání.
2. Každý, kdo je zatčen, musí být seznámen neprodleně a v jazyce jemuž rozumí, s důvody svého zatčení a s každým obviněním proti němu.
3. Každý, kdo je zatčen nebo jinak zbaven svobody v souladu s ustanovením odstavce 1 písm. c) tohoto článku, musí být ihned předveden před soudce nebo jinou úřední osobu zmocněnou zákonem k výkonu soudní pravomoci a má právo být souzen v přiměřené lhůtě nebo propuštěn během řízení. Propuštění může být podmíněno zárukou, že se dotčená osoba dostaví k přelíčení.
4. Každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.
5. Každý, kdo byl obětí zatčení nebo zadržení v rozporu s ustanoveními tohoto článku, má nárok na odškodnění.

Čl.6

Právo na spravedlivý proces

1. Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků anebo, v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný, pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti.
2. Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem.
3. Každý, kdo je obviněn z trestného činu, má tato minimální práva:
 - a) být neprodleně a v jazyce, jemuž rozumí, podrobně seznámen s povahou a důvodem obvinění proti němu;
 - b) mít přiměřený čas a možnost k přípravě své obhajoby;
 - c) obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují;
 - d) vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě;
 - e) mít bezplatnou pomoc tlumočníka, jestliže nerozumí jazyku používanému před soudem nebo tímto jazykem nemluví.

Čl.7

Zákaz trestu bez zákona

1. Nikdo nesmí být odsouzen za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, nebylo podle vnitrostátního nebo mezinárodního práva trestným činem. Rovněž nesmí být uložen trest přísnější, než jaký bylo možno uložit v době spáchání trestného činu.
2. Tento článek nebrání souzení a potrestání osoby za jednání nebo opomenutí, které v době, kdy bylo spácháno, bylo trestné podle obecných právních zásad uznávaných civilizovanými národy.

Čl.8

Právo na respektování rodinného a soukromého života

1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.
2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Čl.9

Svoboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání

1. Každý má právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání; toto právo zahrnuje svobodu změnit své náboženské vyznání nebo přesvědčení, jakož i svobodu projevovat své náboženské vyznání nebo přesvědčení sám nebo společně s jinými, ať veřejně nebo soukromě, bohoslužbou, vyučováním, prováděním náboženských úkonů a zachováváním obřadů.
2. Svoboda projevovat náboženské vyznání a přesvědčení může podléhat jen omezením, která jsou stanovena zákony a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

Čl.10

Svoboda projevu

1. Každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Tento článek nebrání státům, aby vyžadovaly udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem.
2. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.

Čl.11

Svoboda shromažďování a sdružování

1. Každý má právo na svobodu pokojného shromažďování a na svobodu sdružovat se s jinými, včetně práva zakládat na obranu svých zájmů odbory nebo vstupovat do nich.

2. Na výkon těchto práv nemohou být uvalena žádná omezení kromě těch, která stanoví zákon a jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. Tento článek nebrání uvalení zákonných omezení na výkon těchto práv příslušníky ozbrojených sil, policie a státní správy.

Čl.12

Právo uzavřít manželství

Muži a ženy, způsobilí věkem k uzavření manželství, mají právo uzavřít manželství a založit rodinu v souladu s vnitrostátními zákony, které upravují výkon tohoto práva.

Čl.13

Právo na účinné opravné prostředky

Každý, jehož práva a svobody přiznané touto Úmluvou byly porušeny, musí mít účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem, i když se porušení dopustily osoby při plnění úředních povinností.

Čl.14

Zákaz diskriminace

Užívání práv a svobod přiznaných touto Úmluvou musí být zajištěno bez diskriminace založené na jakémkoli důvodu, jako je pohlaví, rasa, barva pleti, jazyk, náboženství, politické nebo jiné smýšlení, národnostní nebo sociální původ, příslušnost k národnostní menšině, majetek, rod nebo jiné postavení.

Čl.15

Odstoupení od závazků v případě ohrožení

1. V případě války nebo jakéhokoli jiného veřejného ohrožení státní existence, může každá Vysoká smluvní strana přijmout opatření k odstoupení od závazků stanovených v této Úmluvě v rozsahu přísně vyžadovaném naléhavostí situace, pokud tato opatření nebudou neslučitelná s ostatními závazky podle mezinárodního práva.

2. Podle tohoto ustanovení nelze odstoupit od článku 2, kromě úmrtí vyplývajících z dovolených válečných činů, a článku 3, 4 (odstavec 1) a 7.

3. Každá Vysoká smluvní strana, využívající svého práva na odstoupení, bude v plném rozsahu informovat generálního tajemníka Rady Evropy o opatřeních, která přijala a o jejich důvodech. Generálního tajemníka Rady Evropy bude rovněž informovat o tom, kdy tato opatření pozbyla platnosti a kdy ustanovení Úmluvy budou znovu prováděna v plném rozsahu.

Čl.16

Omezení politické činnosti cizinců

Nic v člancích 10, 11 a 14 nemůže být považováno za bránící Vysokým smluvním stranám uvalit omezení na politickou činnost cizinců.

Čl.17

Zákaz zneužití práv

Nic v této Úmluvě nemůže být vykládáno tak, jako by dávalo státu, skupině nebo jednotlivci jakékoli právo vyvíjet činnost nebo dopouštět se činů zaměřených na zničení kteréhokoli ze zde přiznaných práv a svobod nebo na omezování těchto práv a svobod ve větším rozsahu, než to Úmluva stanoví.

Čl.18

Ohraničení možnosti omezení práv

Omezení, jež tato Úmluva připouští pro uvedená práva a svobody, nesmí být využívána k jinému účelu než k tomu, pro který byla určena.

HLAVA II

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

Čl.19

Ustavení Soudu

K zajištění plnění závazků, přijatých Vysokými smluvními stranami v Úmluvě a Protokolech k ní, se zřizuje Evropský soud pro lidská práva (dále jen "Soud"). Soud vykonává svou činnost jako stálý úřad.

nadpis vypuštěn

Čl.20

Počet soudců

Počet soudců tvořících Soud je roven počtu Vysokých smluvních stran.

Čl.21

Podmínky výkonu funkce

1. Soudci musí mít vysoký morální charakter a splňovat podmínky vyžadované pro výkon vysokých soudních funkcí nebo být uznávanými právníky.
2. Soudci zasedají v Soudu jako soukromé osoby.
3. Ve svém funkčním období nemohou soudci vykonávat činnost neslučitelnou s jejich nezávislostí a nestranností nebo s požadavky stálého úřadu; o všech otázkách vyvolaných použitím tohoto odstavce rozhoduje Soud.

Čl.22

Volby soudců

1. Soudci jsou Parlamentním shromážděním voleni za každou Vysokou smluvní stranu většinou odevzdaných hlasů ze seznamu tří kandidátů předložených Vysokou smluvní stranou.
2. zrušen

Čl.23

Funkční období a odvolání

1. Soudci jsou voleni na období devíti let. Nemohou být zvoleni znovu.
2. Funkční období soudců skončí dosažením věku 70 let.
3. Soudci zastávají funkci, dokud nejsou nahrazeni. Poté, co byli nahrazeni, však pokračují v projednávání těch případů, které již začali posuzovat.
4. Soudce může být zbaven své funkce, jen pokud ostatní soudci dvoutřetinovou většinou rozhodnou o tom, že přestal splňovat požadované podmínky.

Čl.24

Kancelář a zpravodajové

1. Soud má kancelář, jejíž úkoly a organizaci stanoví jednací řád Soudu.
2. Pokud Soud zasedá jako samosoudce, pomáhají mu zpravodajové, kteří vykonávají své funkce pod dohledem předsedy Soudu. Jsou součástí kanceláře Soudu.

Čl.25

Plénum Soudu

Plénum Soudu

- a) volí na tříleté období svého předsedu a jednoho nebo dva místopředsedy; ti to mohou být zvoleni znovu,
- b) zřizuje senáty na pevně stanovené období,
- c) volí předsedy senátů Soudu; ti to mohou být zvoleni znovu,
- d) přijímá jednací řád Soudu;
- e) volí vedoucího kanceláře a jednoho nebo více zástupců vedoucího kanceláře;
- f) podává každou žádost podle článku 26 odstavec 2.

Čl.26

Samosoudci, výbory, senáty a Velký senát

1. K projednání předložených případů zasedá Soud jako samosoudce, ve výborech složených ze tří soudců, v senátech složených ze sedmi soudců a ve Velkém senátu složeném ze sedmnácti soudců. Senáty Soudu ustavují výbory na pevně stanovené období.
2. Na žádost pléna Soudu může Výbor ministrů jednomyslným rozhodnutím a na pevně stanovené období snížit počet soudců v senátech na pět.
3. Samosoudce nepřezkoumává žádnou stížnost směřující proti Vysoké smluvní straně, za kterou byl zvolen.

4. Členem senátu a Velkého senátu je automaticky soudce zvolený za dotčenou Vysokou smluvní stranu. Pokud takový soudce není nebo není schopen zasedat, zasedá jako soudce osoba vybraná předsedou Soudu ze seznamu poskytnutého předem touto stranou.

5. Velký senát se dále skládá z předsedy Soudu, místopředsedů, předsedů senátů a dalších soudců vybraných v souladu s jednacím řádem Soudu. Je-li případ předán Velkému senátu podle článku 43, nemůže v něm zasedat žádný soudce ze senátu, který vydal rozsudek, s výjimkou předsedy senátu a soudce, který zasedal za dotčenou Vysokou smluvní stranu.

Čl.27

Pravomoc samosoudců

1. Samosoudce může prohlásit za nepřijatelnou nebo vyškrtnout ze seznamu případů Soudu stížnost podanou podle článku 34, pokud takové rozhodnutí lze učinit bez dalšího přezkoumání.

2. Toto rozhodnutí je konečné.

3. Pokud samosoudce neprohlásí stížnost za nepřijatelnou nebo ji nevyškrtně, postoupí ji tento soudce výboru či senátu k dalšímu přezkoumání.

Čl.28

Pravomoc výborů

1. Stížnost podanou podle článku 34 může výbor jednomyslně:

- a) prohlásit za nepřijatelnou nebo vyškrtnout ze seznamu případů, pokud takové rozhodnutí lze učinit bez dalšího přezkoumání; nebo
- b) prohlásit ji za přijatelnou a vynést zároveň rozsudek o odůvodněnosti stížnosti, pokud jí nastolená otázka vztahující se k výkladu nebo použití Úmluvy nebo jejích protokolů je již řešena ustálenou judikaturou Soudu.

2. Rozhodnutí a rozsudky podle odstavce 1 jsou konečné.

3. Pokud soudce zvolený za dotčenou Vysokou smluvní stranu není členem výboru, výbor, s ohledem na všechny podstatné okolnosti, včetně toho, zda tato strana zpochybnila uplatnění postupu podle odstavce 1.b., může v jakékoli fázi řízení přizvat tohoto soudce na místo jednoho ze svých členů.

Čl.29

Rozhodnutí senátu o přijatelnosti a ve věci

1. Není-li přijato žádné rozhodnutí podle článku 27 nebo 28 ani vyneseno rozhodnutí podle článku 28, rozhodne senát o přijatelnosti a odůvodněnosti individuálních stížností podaných podle článku 34. Rozhodnutí o přijatelnosti lze přijmout odděleně.

2. Senát rozhodne o přijatelnosti a meritě mezistátních stížností podaných podle článku 33. Rozhodnutí o přijatelnosti se přijímá odděleně, ledaže Soud ve výjimečných případech rozhodne jinak.

Čl.30

Vzdání se pravomoci ve prospěch Velkého senátu

Pokud případ projednáváný senátem vyvolává závažnou otázku týkající se výkladu Úmluvy nebo Protokolů k ní nebo pokud by se rozhodnutí senátu o otázce jím projednávané mohlo dostat do rozporu s rozsudkem dříve Soudem vynesným, může se senát v kterémkoliv okamžiku před vynesením rozsudku vzdát pravomoci ve prospěch Velkého senátu, pokud proti tomu ani jedna strana případu nic nenamítá.

Čl.31

Pravomoci velkého senátu

Velký senát

- a) rozhoduje o stížnostech podaných buď podle článku 33, nebo článku 34, jestliže se senát vzdal své pravomoci podle článku 30 nebo pokud mu byl případ postoupen podle článku 43,
- b) rozhoduje o záležitostech postoupených Soudu Výborem ministrů v souladu s článkem 46 odstavec 4; a
- c) posuzuje stížnosti o posudky předkládané podle článku 47,

Čl.32

Pravomoc Soudu

1. Pravomoc Soudu se vztahuje na všechny věci týkající se výkladu a použití Úmluvy a Protokolů k ní, které jsou Soudu předkládány podle ustanovení článků 33, 34, 46 a 47.

2. Spory o pravomoc Soudu rozhodne Soud.

Čl.33

Mezistátní případy

Každá vysoká smluvní strana může oznámit Soudu každé údajné porušení ustanovení Úmluvy a Protokolů k ní jinou Vysokou smluvní stranou.

Čl.34

Individuální stížnosti

Soud může přijímat stížnosti od každé fyzické osoby, nevládní organizace nebo skupiny jednotlivců považujících se za oběti v důsledku porušení práv přiznaných Úmluvou a Protokoly k ní jednou z Vysokých smluvních stran. Vysoké smluvní strany se zavazují, že nebudou nijak bránit účinnému výkonu tohoto práva.

Čl.35

Podmínky přijatelnosti

1. Soud se může věcí zabývat až po vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků podle všeobecně uznávaných pravidel mezinárodního práva a ve lhůtě šesti měsíců ode dne, kdy bylo přijato konečné rozhodnutí.
2. Soud se nebude zabývat žádnou individuální stížností předloženou podle článku 34, která je
 - a) anonymní, nebo
 - b) v podstatě stejná jako stížnost již předtím projednávaná Soudem anebo již předložená jinému mezinárodnímu vyšetřovacímu nebo smírčímu orgánu a pokud neobsahuje žádné nové důležité skutečnosti.
3. Soud prohlásí za nepřijatelnou každou individuální stížnost předloženou podle článku 34, pokud se domnívá, že:
 - a) je stížnost neslučitelná s ustanoveními Úmluvy nebo jejich Protokolů, zjevně neopodstatněná nebo zneužívající právo podat stížnost; nebo
 - b) stěžovatel neutrpěl podstatnou újmu, ledaže dodržování lidských práv zaručených v Úmluvě a v jejích Protokolech vyžaduje přezkoumání odůvodněnosti stížnosti, přičemž z tohoto důvodu nemůže být odmítnut žádný případ, který nebyl řádně posouzen vnitrostátním soudem.
4. Soud zamítne každou stížnost, kterou považuje za nepřijatelnou podle tohoto článku. Může tak učinit v kterémkoliv stadiu řízení.

Čl.36

Intervence třetí strany

1. Vysoká smluvní strana, jejímž státním příslušníkem je stěžovatel, má ve všech případech projednávaných před senátem nebo Velkým senátem právo předložit písemná vyjádření a účastnit se slyšení.
2. Předseda Soudu může v zájmu řádného výkonu spravedlnosti vyzvat každou Vysokou smluvní stranu, která není stranou v řízení, nebo každou dotčenou osobu, která není stěžovatelem, aby předložily písemná vyjádření nebo se účastnily slyšení.
3. Ke všem případům předloženým senátu či Velkému senátu může komisař Rady Evropy pro lidská práva předložit písemné stanovisko a účastnit se veřejného jednání.

Čl.37

Vyškrtnutí stížností

1. Soud může v kterémkoliv stadiu řízení rozhodnout o vyškrtnutí stížnosti ze svého seznamu případů, jestliže okolnosti vedou k závěru, že
 - a) stěžovatel netrvá na své stížnosti, nebo
 - b) věc již byla vyřešena, nebo
 - c) z jakéhokoliv jiného Soudem zjištěného důvodu již nadále není důvodné pokračovat v posuzování stížnosti.Soud však pokračuje v posuzování stížnosti, vyžaduje-li to dodržování lidských práv zaručených Úmluvou a Protokoly k ní.
2. Soud může rozhodnout o navrácení stížnosti do svého seznamu případů, jestliže se domnívá, že okolnosti takový krok odůvodňují.

nadpis vypuštěn

Čl.38

Posouzení případu

Soud případ projedná kontradiktorním způsobem se zástupci stran, a je-li to třeba, přistoupí k šetření, pro jehož účinné provedení poskytnou dotčené Vysoké smluvní strany všechny nezbytné prostředky."

Čl.39

Smírná urovnání

1. V jakékoli fázi řízení může být Soud nápomocen dotčeným stranám s cílem dosáhnout smírného urovnání případu na základě dodržování lidských práv, jak jsou stanovena Úmluvou a jejími Protokoly.
2. Řízení vedené podle odstavce 1 je důvěrné.

3. Je-li dosaženo smírného urovnání, vyškrtne Soud případ ze svého seznamu rozhodnutím, které se omezí na stručné vyličení skutečností a přijatého řešení.

4. Toto rozhodnutí se předá Výboru ministrů, který dohlíží na plnění podmínek smírného urovnání uvedených v rozhodnutí.

Čl.40

Veřejnost slyšení a přístup k dokumentům

1. Slyšení jsou veřejná, pokud Soud z důvodu výjimečných okolností nerozhodne jinak.
2. Dokumenty uložené u vedoucího kanceláře jsou přístupné veřejnosti, pokud předseda Soudu nerozhodne jinak.

Čl.41

Spravedlivé zadostiučinění

Jestliže Soud zjistí, že došlo k porušení Úmluvy nebo Protokolů k ní, a jestliže vnitrostátní právo dotčené Vysoké smluvní strany umožňuje pouze částečnou nápravu, přizná Soud v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.

Čl.42

Rozsudky senátu

Rozsudky senátu se stávají konečnými v souladu s ustanoveními článku 44 odst. 2.

Čl.43

Postoupení Velkému senátu

1. V tříměsíční lhůtě ode dne rozsudku senátu mohou strany případu požádat ve výjimečných případech o postoupení případu Velkému senátu.
2. Kolegium pěti soudců Velkého senátu žádosti vyhoví, jestliže případ vyvolává závažnou otázku týkající se výkladu nebo použití Úmluvy nebo Protokolů k ní nebo závažný problém obecného významu.
3. Pokud porota žádost přijme, Velký senát o případu rozhodne formou rozsudku.

Čl.44

Konečnost rozsudku

1. Rozsudek Velkého senátu je konečný.
2. Rozsudek senátu se stane konečným,
 - a) jakmile strany prohlásí, že nebudou žádat o postoupení případu Velkému senátu, nebo
 - b) po uplynutí tříměsíční lhůty ode dne vynesení rozsudku, jestliže nebylo požádáno o postoupení případu Velkému senátu, nebo
 - c) jakmile kolegium soudců Velkého senátu zamítne žádost podle článku 43.
3. Konečný rozsudek se zveřejní.

Čl.45

Odůvodnění rozsudku a rozhodnutí

1. Rozsudky a rozhodnutí o přijatelnosti nebo nepřijatelnosti stížnosti musí být zdůvodněny.
2. Jestliže rozsudek nebo jeho část nevyjadřuje jednomyslný názor soudců, je každý soudce oprávněn připojit k němu svůj odlišný názor.

Čl.46

Závaznost a výkon rozsudků

1. Vysoké smluvní strany se zavazují, že se budou řídit konečnými rozsudky Soudu ve všech případech, jichž jsou stranami.
2. Konečný rozsudek Soudu se doručuje Výboru ministrů, který dohlíží na jeho výkon.
3. Jestliže se Výbor ministrů domnívá, že dohledu nad výkonem konečného rozsudku brání problém týkající se výkladu tohoto rozsudku, může se obrátit na Soud, aby rozhodl o této výkladové otázce. Rozhodnutí obrátit se na Soud musí být přijato dvoutřetinovou většinou zástupců oprávněných zasedat ve Výboru.
4. Jestliže se Výbor ministrů domnívá, že se některá Vysoká smluvní strana odmítá řídit konečným rozsudkem vydaným v případě, jehož je stranou, může se po formální výzvě adresované této straně rozhodnutím přijatým dvoutřetinovou většinou zástupců oprávněných zasedat ve Výboru obrátit na Soud v otázce, zda tato strana plní své povinnosti podle odstavce 1.
5. Jestliže Soud shledá porušení odstavce 1, postoupí případ Výboru ministrů ke zvážení opatření, jež mají být přijata. Jestliže Soud neshledá porušení odstavce 1, postoupí případ Výboru ministrů, který ukončí svůj dohled.